

Předmluva

Vážení čtenáři,

touto brožurou bychom vám chtěli představit výsledky dlouhodobé vzájemné spolupráce veřejné správy v příhraničním regionu Česka, Bavorska a Sasko, a to díky projektům CLARA 3: Rozvoj společné partnerské spolupráce veřejné správy v česko-saském regionu a CLARA 3: Rozvoj společné partnerské spolupráce veřejné správy v česko-bavorském regionu.

Děkujeme každému, kdo se do projektu zapojil a věříme, že vzájemné partnerské vztahy budou prohlubovány i v budoucnu a bude dosaženo společných úspěchů.

LEAD PARTNER a PROJEKTOVÍ PARTNEŘI

Děkujeme všem projektovým partnerům za spolupráci na přípravě brožury. Projekty byly kofinancovány z Programu spolupráce Svobodný stát Sasko – Česká republika 2014–2020 a z Programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko cíl EÚS 2014–2020.

Vydavatel:

Karlovarský kraj, Česká republika a tým partnerů projektu

Grafické zpracování a tisk:

Aa Group s.r.o., Sedlec, Česká republika

1. vydání, září 2019

www.clara3.eu

Copyright:

Brožura je chráněna autorským právem. Veškerá práva k použití textů a fotografií jsou vyhrazena vydavateli. Kopírování je možné pouze s předchozím svolením vydavatele.

Za obsah a správnost nelze přijmout žádné záruky.

Poznámka k distribuci:

Tato publikace je poskytována zdarma a není určena k prodeji.

■ OBSAH

O Projektech	1
Fakta	2
Základní informace o projektových partnerech a manažerech projektu	3
Vlastní řešené oblasti	4
CIVILNÍ OBRANA A ŘÍZENÍ RIZIK	5
CESTOVNÍ RUCH A LÁZEŇSTVÍ	8
REGIONÁLNÍ ROZVOJ A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	13
DOPRAVA	16
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	19
MODERNÍ VEŘEJNÁ SPRÁVA a informační systémy	22
VZDĚLÁVÁNÍ MLADÝCH A SOCIÁLNÍ OBLAST	25
Budoucnost a udržitelnost projektu CLARA3	28

■ O PROJEKTECH

Základní myšlenka projektu vyplynula z pozitivních zkušeností kooperačních partnerů z realizace projektu CLARA 2 (v letech 2010 - 2013). Vzhledem k tomu, že přeshraniční dotační programy neumožňují vytvořit trilaterální projekt (Sasko, Bavorsko, Karlovarský kraj), byly vytvořeny dva projekty CLARA 2. Stejný princip byl uplatněn pro trilaterální spolupráci Bavorska, Saska a Karlovarského kraje pro následující projekty. Vznikly dva obdobné projekty na:

- **česko-saské** hranici projekt „CLARA 3: Rozvoj společné partnerské spolupráce veřejné správy v česko-saském regionu“;
- **česko-bavorské** hranici projekt „CLARA 3: Rozvoj společné partnerské spolupráce veřejné správy v česko-bavorském regionu“.

Společným vedoucím partnerem obou projektů byl Karlovarský kraj, který koordinoval aktivity obou projektů nejen na česko-saském a česko-bavorském území, ale i mezi oběma přeshraničními projekty navzájem.

Cílem projektu bylo zintenzivnit přeshraniční spolupráci sousedních regionů na úrovni správních orgánů v 7 konkrétních oblastech. Jedná se o průřezový přístup k přeshraničním tématům, které se dotýkají veřejné správy, tj. o témata, která mají bezprostřední dopad na život občanů na obou stranách hranice.

Jde o tato témata:

- civilní ochrana
- cestovní ruch a lázeňství
- regionální rozvoj a územní plánování
- doprava
- ochrana životního prostředí
- moderní veřejná správa a informační systémy
- vzdělávání mladých a sociální oblast

Realizace projektu měla významně pozitivní dopad na stávající i budoucí spolupráci mezi aktéry v Karlovarském kraji, v Bavorsku, v Sasku a na ostatní klíčové partnery veřejné správy v celém zájmovém území. Projekty zahrnovaly široké spektrum oblastí veřejné správy s přeshraničním významem a byly proto realizovány v tematických celcích formou pracovních skupin, workshopů a odborných konferencí.

Společnými silami byl podpořen udržitelný a koordinovaný rozvoj společného přeshraničního území. Díky zlepšení spolupráce příslušných orgánů došlo k usnadnění hledání řešení přeshraničních otázek.

■ FAKTA

clara

TSCHECHIEN/**SACHSEN**
ČESKO/**SASKO**

Datum zahájení projektu:
Datum ukončení projektu:
Délka trvání (v měsících):
Náklady projektu (€):
Podíl ERDF (€):

01/10/2016
30/09/2019
36
503 605,55
428 064,71

clara

TSCHECHIEN/**BAYERN**
ČESKO/**BAVORSKO**

Datum zahájení projektu:
Datum ukončení projektu:
Délka trvání (v měsících):
Náklady projektu (€):
Podíl ERDF (€):

01/10/2016
30/09/2019
36
1.055.246,62
896.959,62

■ ZÁKLADNÍ INFORMACE O PROJEKTOVÝCH PARTNERECH A MANAŽERECH PROJEKTU

Pro projekt CLARA 3 - SASKO

LP	Karlovarský kraj Jana Bělohoubková Tel: + 420 736 650 759 e-mail: jana.belohoubkova@kr-karlovarsky.cz Gabriela Donovová Tel: +420 736 650 107 e-mail: gabriela.donovova@kr-karlovarsky.cz	CZ
PP1	Město Cheb Miroslava Petříková Tel.: +420 731 641 310 E-mail: petrikova@cheb.cz	CZ
PP2	Okresní úřad Vogtland Uwe Lang Tel: +49 (0) 3741-300 2400 e-mail: lang.uwe@vogtlandkreis.de	DE
PP3	Euregio Egrensis AG Sachsen/Thüringen Steffen Schönicke Tel: +49 (0) 3741-128 6463 e-mail: steffen.schoenicke@euregioegrensis.de	DE

Pro projekt CLARA 3 - BAVORSKO

LP	Karlovarský kraj	CZ
PP1	Jana Bělohoubková Tel: +420 736 650 759 e-mail: jana.belohoubkova@kr-karlovarsky.cz	
PP2	Město Cheb Miroslava Petříková Tel.: +420 731 641 310 E-mail: petrikova@cheb.cz	CZ
PP3	Mariánskolázeňsko Michaela Jankovská Tel: +420 725 052 310 e-mail: marianskolazensko.hlinova@seznam.cz	CZ
PP4	Vláda Horní Franky Jochen Uebelhoer Tel: +49 (0) 921 604-1499 e-mail: jochen.uebelhoer@reg-ofr.bayern.de	DE
PP5	Město Bayreuth Günter Finzel Tel: +49 (0) 921 251-488 e-mail: Guenter.Finzel@stadt.bayreuth.de	DE
PP6	Landkreis Wunsiedel i. Fichtelgebirge Tobias Köhler Tel: +49 (0) 9232 80-461 e-mail: tobias.koehler@landkreis-wunsiedel.de	DE
PP7	Landkreis Hof Seiferth Hermann Tel: +49 (0) 9281 57-299 e-mail: Hermann.Seiferth@landkreis-hof.de	DE

VLASTNÍ ŘEŠENÉ OBLASTI A VÝSTUPY

- ♦ **CIVILNÍ OCHRANA**
- ♦ **CESTOVNÍ RUCH A LÁZEŇSTVÍ**
- ♦ **REGIONÁLNÍ ROZVOJ A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ
(PŘESHRANIČNÍ ELEKTROMOBILITA)**
- ♦ **DOPRAVA (ZLEPŠENÍ PŘESHRANIČNÍ ŽELEZNIČNÍ DOPRAVY)**
- ♦ **OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**
- ♦ **MODERNÍ VEŘEJNÁ SPRÁVA A INFORMAČNÍ SYSTÉMY**
- ♦ **VZDĚLÁVÁNÍ MLADÝCH A SOCIÁLNÍ OBLAST**

CIVILNÍ OBRANA A ŘÍZENÍ RIZIK

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER: Karlovarský kraj (LP)

Kontaktní osoba:
Jaromír MUSIL

+420 354 222 370

jaromir.musil@kr-karlovarsky.cz

Proč jsme se tématem civilní obrana a řízení rizik zabývali?

Odpovědnost za zajišťování bezpečnosti a předcházení rizik nese na nejvyšší úrovni vláda. Při praktické realizaci je však potřeba spolupráce dalších, i regionálních úřadů a složek, jakož i občanů. Přestože jednotlivé složky záchranných a bezpečnostních systémů všech třech zemí již spolu dlouhodobě spolupracují (na základě mezinárodních smluv), stále se vyskytují nedostatky, které je potřeba řešit a překonávat. Na základě spolupráce, která byla zahájena v rámci předešlých projektů, bylo potřeba v oblasti civilní obrany a řízení rizik dále prohlubovat vzájemnou informovanost a spolupráci.

S kým jsme se setkávali?

V rámci projektu jsme se na společných workshopech i konkrétních cvičeních setkávali se zástupci veřejné správy regionu Chemnitz, Vogtlandkreis a Oberfranken a se zástupci jednotlivých záchranných složek (hasiči, zdravotní záchranná služba).

Výstupy projektu

V této tématické oblasti proběhlo několik workshopů, které byly zaměřeny na konkrétní technické problémy při samotném zásahu, ale uskutečnil se např. i workshop zaměřený na psychologickou první pomoc obětem mimořádných událostí. Přeshraniční psychologická pomoc doposud nebyla legislativně ukotvena. K tomu, aby se tak stalo, slouží právě takové typy jednání, které posouvají i legislativní možnosti v rámci obou zemí.

Praktickými výstupy pak bylo i několik cvičení. Největším byla tzv. „Hromada 2017“. Námětem cvičení byla dopravní nehoda osobního a nákladního auta (cisterny převážející nebezpečnou látku) a následná řetězová dopravní nehoda sedmi osobních vozidel a autobusu. V místě nehody byly simulované i kolony čekajících aut, které blokovaly příjezd záchranářů. Cvičení se zúčastnilo 82 figurantů a přibližně 170 záchranářů a hasičů z Karlovarského kraje a z Bavorska. Úkolem záchranářů bylo jednak řešení samotné dopravní nehody, vyproštění a klasifikace zraněných, jejich transport sanitkami i vrtulníky, zajištění základních potřeb osob v kolonách a spuštění informační linky o účastnících nehody.

Nesporně zajímavá a přínosná byla i další cvičení a následné workshopy, které se zaměřovali např. na situace spojené s únikem nebezpečných látek.

Právě takovýto typ cvičení dokáže dobře připravit všechny složky záchranného systému na přeshraniční zásahy, a to včetně např. specializovaných tlumočnicků na obou stranách hranice. Během výcviku i workshopů dochází k vzájemnému seznámení s taktickými postupy a technickými prostředky ve výbavě jednotlivých záchranných složek pro řešení různých typů událostí (více na www.clara3.eu).

Závěrem lze konstatovat, že byla nastavena spolupráce v rámci odborných pracovních skupin jednotlivých složek záchranného systému – hasičů a zdravotní záchranné služby. V rámci těchto pracovních skupin došlo k aktualizaci smluv o spolupráci a výměně odborných informací, o výměně informací o možných zdrojích rizik s dopadem za hranicemi státu.

Spolupráce aktérů v oblasti integrovaného záchranného systému má dlouholetou tradici. Důležitost cvičení, workshopů, ověřování společných postupů a výměna informací, se již mnohokrát osvědčila v praxi, např. při konkrétních zásazích v pohraničí.

Do budoucna je tedy cílem pokračovat v nastavené odborné spolupráci jednotlivých složek záchranného systému, stejně jako v organizaci společných cvičení těchto složek.

Rozvíjející se informatika a technické možnosti vyžadují nové typy zásahů a jsou výzvou pro další spolupráci a vytvoření společného informačního prostoru v oblasti civilní obrany a řízení rizik s vazbou na obyvatelstvo regionu a jeho návštěvníky.

■ CESTOVNÍ RUCH A LÁZEŇSTVÍ

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Město Cheb (PP1)

Kontaktní osoba:
Miroslava PETŘÍKOVÁ

 +420 731 641 310
 petrikova@cheb.cz

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Euregio Egrensis AG Sachsen/Thüringen e. V. (PP3)

Kontaktní osoba:
Steffen SCHÖNICKE

 +49 (0) 3741-128 6461
 steffen.schoenicke@euregioegrensis.de

Proč jsme se tématem zabývali:

Přeshraniční cestovní ruch hraje v česko-sasko-bavorském pohraničí velmi významnou úlohu. Velký potenciál pro jeho další rozvoj se nachází v oblasti zážitkové turistiky. Především přeshraniční cykloturistika, lázeňská turistika a přírodní turistika mohou být pomocí společných opatření ještě výrazněji oživeny a propojeny s uživatelsky orientovanými nabídkami ve veřejné osobní dopravě. Přeshraniční cyklovýlety, relaxační návštěvy lázní nebo zážitky z přírody požímané všemi smysly, představují atraktivní volnočasové aktivity, lákající mnoho turistů. Pro dostupnost území je důležitá především modernizace železniční infrastruktury a její napojení na mezinárodní dálkovou dopravu.

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Zemský okres Wunsiedel i. Fichtelgebirge (PP6)

Kontaktní osoba:
Tobias KÖHLER

 + 49 (0) 9232 80-461
 tobias.koehler@landkreis-wunsiedel.de

Na první pohled se turisticky relevantní oblasti jeví být dobře připravené. Cyklostezka Čechy-Bavorsko, Cyklostezka Ohře, Cyklostezka Euregio-Egrensis, Iron-Curtain-Trail/Stezka železné opony (EuroVelo 13) a Cyklostezka kolem Halštrova (Elster-Radweg) nabízejí již nyní atraktivní a oblíbené přeshraniční cyklotrasy, které budou v následujících letech ještě doplněny o Perlovou trasu a Cyklostezku kolem řek (Flüsse-Radweg). Lázně a lázeňská města Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Lázně Kynžvart, Brambach, Bad Elster, Bad Steben, Bad Alexandersbad, Weißenstadt, Bayreuth, Bad Berneck, Bischofsgrün a Neualbenreuth nabízejí svým návštěvníkům jak tradiční lázeňské procedury, tak i potěšení z lázeňského pobytu na vysoké úrovni s možností rekreace ve městech samotných. Přeshraniční systém mobility EgroNET nabízí možnosti k vytváření mostů a setkávání lidí v hraničním regionu.

Stávající možnosti je ale nutno dále rozvíjet, přeshraničně propojovat a doplňovat o nabídky, které lze předem zarezervovat. Stejně tak by měl být vzájemně koordinován marketing. Samostatná značka (vytvořená v rámci projektu) „Cykloreion česko-bavorské lázně“ (Radregion Bayerisch - Böhmische Bäder) by měla propagovat a propojovat rozmanitou nabídku společného hraničního regionu a vytvářet tím skutečnou turistickou přidanou hodnotu. Rovněž naše přírodní a kulturní krajina nabízí řadu příležitostí pro posílení přeshraničního cestovního ruchu. Tento potenciál by měl být realizován prostřednictvím záměru „Egrensis Park“. Jako další těžiště by pod vedením partnera projektu Euregio Egrensis, pracovní sdružení Sasko / Durynsko, mělo být rozvíjeno především téma „propojení veřejné osobní dopravy a turistické nabídky“.

Česko-bavorsko-saská spolupráce umožňuje inovativním způsobem rozvíjet tradiční témata cestovního ruchu, kdy je možno společně spojovat silné stránky regionu (kvalitní cyklostezky, tradiční lázeňství, atraktivní příroda, šetrná turistika) a učinit je tak dostupnější. Zde je velký potenciál rozvíjet pro náš společný region silné a konkurenceschopné produkty cestovního ruchu, které celkově posílí cestovní ruch, a které lze optimálním způsobem umístit na trhu.

S kým jsme jednali:

Vytváření a realizace přeshraničních projektů cestovního ruchu předpokládá úzkou spolupráci všech partnerů projektu a relevantních aktérů v území.

Vytvoření značky „Cykloreion česko-bavorské lázně“ se ujaly okresy Wunsiedel im Fichtelgebirge a Hof. Zpracováním rozvojové studie a realizací prvních opatření z této studie vyplývajících byla pověřena společnost absolutGPS z Lipska jako odborný subjekt. Výsledky byly v rámci několika pracovních setkání projednávány s vládou Horních Franků, Městem Cheb, sdružením obcí Mariánskolázeňsko a Karlovarský krajem. Do projektu byly zapojeny další pro region důležité instituce jako Centrála cestovního ruchu pro Smrčiny (Tourismuszentrale Fichtelgebirge), Frankenwald Tourismus Service Center, Euregio Egrensis - pracovní sdružení Bavorsko, Přírodní park Smrčiny (Naturpark Fichtelgebirge) a Geopark Čechy-Bavorsko.

Podobně byla zpracována rovněž rozvojová studie „Egrensis Park“. Kromě partnerů projektu byly i zde zapojeny další instituce z regionu, se kterými byl tento projekt projednáván v rámci zasedání v Chebu, Františkových Lázních, Praze, Ambergu, Wunsiedelu a Tirschenreuthu.

Euregio Egrensis, pracovní sdružení Sasko/Durynsko, jako přeshraniční organizace, spolupracuje s velmi širokým spektrem partnerů ze všech oblastí veřejné správy a společnosti. Kromě zapojených partnerů projektu CLARA 3 jsou do tématu přeshraničního cestovního ruchu zapojeni jako hlavní aktéři zástupci regionálních informačních středisek, případně destinačních agentur, EgroNET a tři přeshraniční sdružení Euregia Egrensis. V rámci úzké spolupráce mezi okresem Vogtlandkreis a Karlovarským krajem byly rovněž projednávány další možnosti modernizace železniční infrastruktury mezi Plavnem (Plauen) a Chebem.

Závěrem je nutno konstatovat, že se podařilo zapojit do projektu kromě odborníků i aktéry, kteří jsou pro hraniční region důležití. V rámci četných společných akcí a jednání jsme obdrželi cenná doporučení, s jejichž pomocí je možno plánovaná opatření vytvářet a ještě více přizpůsobovat cílovým skupinám.

Výsledky:

Společným cílem všech partnerů projektu CLARA 3 je zvýšení atraktivity hraničního regionu jako turistické destinace.

Rozvojová studie „Cykloregionu česko-bavorské lázně“ v oblasti Euregia Egrensis ukazuje, na základě analýzy stávajícího stavu, turistický potenciál regionu a potřebná opatření k dalšímu rozvoji. Poprvé je přitom konstatováno, jak velký potenciál tento region v kombinaci cykloturistiky a lázní pro jednotlivé cílové skupiny nabízí. To je potenciál, který je třeba využít. Na základě stávajících cyklostezek v okresech Hof a Wunsiedel im Fichtelgebirge a v Karlovarském regionu byly vytvořeny podklady na tipy na atraktivní přeshraniční cyklovýlety. Polovina z nich je vhodná především pro rodiny s dětmi, druhá polovina je koncipována především pro cyklisty se sportovními ambicemi. Cyklovýlety přitom spojují lázeňské obce s geologickými a kulturními zajímavostmi regionu. Lázně jsou navzájem propojeny hlavní trasou. Naladit návštěvníky pro Cykloregion česko-bavorské lázně má dvoujazyčný průvodce: kromě cyklovýletů jsou v něm publikovány velkolepé lázně, zajímavá geologie, původní příroda a kulinářské umění. Na bavorské straně hraničního regionu navíc existuje možnost si online objednat nabídku cyklobusů a turistických autobusů Fichtelgebirge-Mobil a Frankenwald-Mobil.

V oblasti sdružení obcí Mariánskolázeňsko byla zpracována inventarizace chybějících úseků sítě cyklostezek a potenciálně nebezpečných míst. Na tomto základě budou do budoucna vytvářena opatření s cílem optimalizace cyklostezek. Současně byla provedena inventarizace zajímavostí v česko-bavorském pohraničí, které jsou nyní k dispozici pro marketing. Propojení cyklostezek s regionálními zajímavostmi představuje rozhodující faktor při propagaci hraničního regionu jako turistické destinace.

V rámci akcí Euregio Egrensis, pracovního sdružení Sasko/Durynsko, věnovaných tématu přeshraničního cestovního ruchu, byla projednávána a dohodnuta opatření pro společnou propagaci turistických cílů v pohraničí. Vznikl tak přehled turistických destinací v území Euregia Egrensis. Výsledkem jednání byl rovněž podpis přímých kooperačních smluv mezi destinačními agenturami na německé straně a Destinační agenturou Karlovarského kraje. Rozvoj a elektrifikace železničního spojení Plavno - Cheb bylo též tématem setkání, věnovaného tematice cestovního ruchu a dopravy. V této oblasti byly podepsány příslušné dohody. Ze saské strany byla v úzké spolupráci s kolegy z Karlovarského kraje zpracována

ekonomická analýza. Cílem je co nejrychlejší zahrnutí těchto aktivit do dotačního programu, financovaného Spolkovou republikou Německo. Společně s městem Cheb se uskutečnilo setkání k propojení veřejné osobní dopravy s turisticky relevantními cíli hraničního regionu. Výsledky byly odpovídajícím způsobem publikovány.

Do uvedeného konceptu podpory zážitkové turistiky, plně zapadá i strategie „Egrensis Park“. Ta se snaží pojmut území a aktivity obsahově širěji, než „Cykloregion Bavorsko-české lázně“ a zároveň definuje i konkrétní projekty pro zatraktivnění území (tedy i např. infrastrukturní projekty). Cíl je ale stále stejný- zvýšení atraktivity území. Díky této studii byla zpracována ucelená nabídka oblasti zážitkové turistiky, která velmi vhodně doplňuje aktivity „Cykloregion Bavorsko-české lázně“. Strategie „Egrensis Park“ vytipovává konkrétní projekty, které buď k zážitkové turistice přispějí, nebo přímo zážitkovou turistikou jsou. Jako nejvhodnější umístění nového rozvojového koridoru se jeví území mezi historickým centrem města Chebu přes okolí chebského nádraží, městskou část Háje až po přehradu Jesenici a poutní místo Maria Loreto ve Starém Hrozňatově do nedalekého bavorského Waldsassenu. V tomto území by probíhala jak již známá Krajinná výstava, která proběhla v letech 2006 (v Marktredwitz) a 2013 (v Tirschenreuth) a 2013, ale i nově navržené aktivity typu Přírodní zážitkový park - železniční depo / Naturerlebnispark – Bahndepot, Instalace „ Okno do krajiny“ / Installation „ Fenster in die Landschaft“, apod. Díky projektu a úzké spolupráci mohli partneři projektu příhraniční region blíže poznat a vytvořit synergické efekty pro budoucí opatření. V rámci celé řady setkání byly navázány osobní kontakty a umožněna intenzivní výměna informací.

Návrhy do budoucna:

Partneři projektu zůstávají i nadále ve vzájemném kontaktu, komunikují a budou rovněž spolupracovat v rámci nových aktivit. Díky tomu je zajištěna udržitelnost společné projektové práce.

Dosavadní kooperace v rámci aktivity „Cykloregion česko-bavorské lázně“, vytváří základ pro další, intenzivnější spolupráci k posílení přeshraničního cestovního ruchu. Dalším důležitým krokem je široké zavedení myšlenky společného cykloregionu. Zde je třeba řady jednání, především je nutno nalézt cestu, jak mohou političtí zástupci, instituce cestovního ruchu, ale především podnikatelé v cestovním ruchu rozeznat a realizovat potenciál Cykloregionu česko-bavorských lázní. Zde existuje návrh na vytvoření koordinačního místa, které bude řídit marketing cestovního ruchu pro region a vytvářet vzájemně odladěné, přeshraniční nabídky, které bude možno objednávat. Kromě toho by mohl být současný region projektu rozšířen z Bavorska a Čech i směrem do Saska. Případně by se dosavadní postup dal přenést i na vytvoření přeshraničního pásu pro horskou cykloturistiku („Mountainbike-Belts“). Skutečnost, že cestovní ruch a lázeňství jsou pro region nesmírně důležitá témata je vidět podle toho, že česko-německá hornická krajina Krušnohoří byla v červenci 2019 zařazena na seznam světového dědictví UNESCO. V případě, kdy by na seznam světového kulturního dědictví byla přijata rovněž města Františkovy Lázně, Mariánské Lázně a Karlovy Vary jako proslulé evropské lázně, pak by z toho měli všichni partneři projektu užitek. Stejně tak by z této skutečnosti vyplynuly příležitosti pro další rozvoj území.

V návaznosti na projekt CLARA 3 mají být dále rozvíjeny různé stávající nabídky v oblasti veřejné osobní dopravy, jako například karta EuregioMobil včetně přehledu území, zapojeného do systému EgroNET a další publikace a internetové nabídky. V rámci přesahujícího marketingu cestovního ruchu, řešeného Euregiem Egrensis, pracovním sdružením Sasko / Durynsko byl diskutován záměr budoucího velkého projektu - společné přeshraniční technické platformy pro propojení nabídek cestovního ruchu všeho druhu a nabídek veřejné osobní dopravy. Dosažené výsledky projektu budou využity a dále rozvíjeny v rámci dalších setkání, v rámci každodenní práce EUREGIA EGRENSIS, pracovního sdružení Sasko / Durynsko a jeho kooperačních partnerů. Další práce na řešených tématech je velmi významná.

Celkově existuje potenciál pro pokračování a další rozvoj aktuálního vývoje v dosud řešených oblastech projektu v rámci některého projektu CLARA.

■ REGIONÁLNÍ ROZVOJ A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ/ PŘESHRANIČNÍ ELEKTROMOBILITA

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Karlovarský kraj (LP)

Kontaktní osoba:
Ing. arch. Jaromír MUSIL

+420 354 222 370
jaromír.musil@kr-karlovarsky.cz

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Vláda Horní Franky (PP4)

Kontaktní osoba:
Martin FÜßL

+49 (0) 921 604-1432
martin.fuessl@reg-ofr.bayern.de

Proč jsme se tématy regionálního a územního plánování a elektromobility zabývali?

Elektromobilita patří celosvětově mezi nejvýznamnější technologie budoucnosti, které povedou k významné změně mobility. V rámci Evropy jsou však patrné významné rozdíly při využívání této technologie. Cílem aktivity projektu „Analýza základních dat k přeshraniční elektromobilitě“ proto byla výměna zkušeností o využívání elektromobilů na území projektu CLARA 3, mapování stávající dobíjecí infrastruktury a diskuse o možnostech a problémech přeshraniční elektromobility.

S kým jsme se setkali?

Témata územního a regionálního plánování jsou na úrovni veřejné správy v České republice a v Bavorsku řešena regionálními odborníky, kteří organizačně spadají do orgánů veřejné správy. Na území projektu CLARA 3 se jedná o Karlovarský kraj, vládu Horních Franků a Regionální plánovací svaz Horní Franky - východ. Na základě pozitivních zkušeností s projekty CLARA @eu a CLARA 2 se setkaly téměř ty stejné osoby. Tato kontinuita a znalost administrativních struktur partnerů spolupráci usnadnila a zefektivnila. Jelikož téma „elektromobilita“ nabývá stále vícenavýznamu i mezi obcemi a okresy, byli k workshopům a pracovním setkáním přizváni rovněž odborníci ze saského okresu Vogtlandkreis a z okresů Horních Franků, kteří koncepce elektromobility již několik let prakticky realizují a mohli tak poskytnout důležité vstupní informace.

Výsledky projektu

Okresy a města Horních Franků mají dokončené, případně před dokončením se nacházející koncepce elektromobility. Ve většině případů mají ve vozových parcích k dispozici elektromobily nebo hybridní automobily a odpovídající možnosti dobíjení. I přes stále se zlepšující dobíjecí infrastrukturu se ale počet elektromobilů v Horních Francích nezvyšuje v odpovídajícím rozsahu.

Rozvojem alternativních forem pohonů by mělo být dosaženo větší nezávislosti na fosilních palivech i v České republice. Sice i zde roste počet elektromobilů, ale podobně jako v Německu, jsou čísla přihlášených vozidel výrazně nižší než v ostatních evropských státech.

V rámci analýzy základních dat byly na území projektu CLARA 3 zaevidovány možnosti dobíjení (s podrobnostmi, jako jsou otevírací doba, dobíjecí systémy atd.) a z těchto údajů vytvořena souřadnicově přesná přehledová mapa, kterou lze zahrnout do geografických informačních systémů místních správních orgánů.

Kromě teoretických prací a diskusí se uskutečnila exkurze do Bambergu, kde byly představeny nejen koncepce elektromobility na okresní úrovni a problémy spojené s její realizací, ale i její přijetí veřejností. Praktickým doplněním byla jízda čtyřmi, okresem vlastněnými, elektromobily.

Návrhy do budoucna a udržitelnost projektu

Podle názoru partnerů projektu by do budoucna měla probíhat průběžná výměna informací. Veřejná správa by měla být informována především o instalaci dobíjecích stanic, protože počet elektromobilů ve vozovém parku orgánů veřejné správy bude narůstat. Vzhledem ke krátké vzdálenosti dojezdu elektromobilů jsou pro plánování cesty v případě přeshraničních služebních cest informace o dobíjecích stanicích velmi důležité.

Elektromobilita je tématem i v oblasti šetrného turismu. Účinná dobíjecí infrastruktura je jeho předpokladem, protože kvalita dobíjecí infrastruktury může být pro návštěvníky s elektromobily rozhodujícím kritériem pro výběr místa dovolené. Zejména pro turistické destinace, jako jsou Karlovy Vary či Horní Franky, se nabízí zajímavé možnosti další spolupráce. Zdrojem námětů pro území projektu CLARA 3 by mohl být projekt e-MOTICON, podporovaný EU, jehož cílem je rozvoj elektromobility v alpské oblasti.

■ DOPRAVA - ZLEPŠENÍ PŘESHHRANIČNÍ ŽELEZNIČNÍ DOPRAVY

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Město Cheb (PP 1)

Kontaktní osoba:
Miroslava PETŘÍKOVÁ

+420 731 641 310
 petrikova@cheb.cz

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Město Bayreuth (PP5)

Kontaktní osoba:
Günter FINZEL

+49 (0) 921 251-488
 Gunter.Finzel@stadt.bayreuth.de

Proč jsme se tématem zlepšení přeshraniční železniční dopravy zabývali?

Zlepšení přeshraniční kolejové dopravy v území projektu CLARA 3 lze dosáhnout především zprovozněním chybějících úseků. S úspěchem bylo koncem roku 2015 dokončeno znovuoobnovení několikakilometrového úseku mezi Aší a Selbem na trati Cheb - Hof. Přesto 30 let po pádu Železné opony je elektrifikace hlavní tratě Praha / Ústí nad Labem - Cheb - Norimberk na německé straně teprve ve fázi projektové přípravy. Další fáze projektování a vlastní výstavba si vyžádají ještě několik let. To však předpokládá, že spolková vláda i Spolkový sněm tento projekt i nadále podpoří a nezastaví ho z ekonomických důvodů nebo ve prospěch konkurenčních projektů.

Kromě uvedeného je třeba zlepšit přeshraniční železniční dopravu optimalizací jízdních řádů a užíváním moderních kolejových vozidel.

S touto hlavní výzvou je přeshraniční spolupráce Karlovarského kraje, Horních Franků a jihozápadního Saska konfrontována již od začátku, tedy od doby projektu CLARA@eu 2004. Další rozvoj a úprava jízdních řádů jsou dlouhodobým úkolem. Bohužel i výstavba tratě (Cheb-) Schirnding - Norimberk se v důsledku táhnutí se rozhodovacího procesu a plánování stala dlouhodobou záležitostí.

Pro posílení přeshraniční spolupráce se tématu kolejové dopravy věnovalo v rámci projektu CLARA 3 i město Cheb. Města Cheb a Bayreuth se věnovala následujícím tématům:

Přeshraniční osobní železniční doprava

- krátká, středně a dlouhodobá,
- místní, regionální a dálková doprava,

- turistická / příležitostná doprava ve spádovém území, mezinárodní turistická doprava, lázeňská a jednodenní turistika atd.,
- propojení (integrovaných) taktových jízdních řádů, například Deutschland-Takt,
- úplná elektrifikace pro použití elektrických kolejových vozidel s naklápěcími skříněmi,
- přebudování nádraží na moderní dopravní stanice,
- propojení s dalšími druhy a nabídkami dopravy

Přeshraniční nákladní železniční doprava

- Potenciál dopravy do námořních přístavů, dopravy východ - západ, euroasijské kontejnerové dopravy („Hedvábná stezka“).
- požadavky na infrastrukturu (elektrifikace, rozšíření tunelů, obnova mostů, výhybky, kontejnerové terminály, řídicí a bezpečnostní technika ETCS ad.).
- Vývoj na trhu a modal split (dělba prací v přepravě).

S kým jsme se setkali?

V rámci projektu CLARA 3 byla posílána a koordinována spolupráce s dalšími aktéry, jako jsou například:

- sasko-bavorská síť měst,
- zájmové sdružení pro elektrifikaci Norimberk - Bayreuth/Cheb,
- Evropský metropolitní region Norimberk nebo
- hospodářské komory.

Cílem bylo dosáhnout jednoty a spojení sil. Složitost tohoto tématu vyžaduje zapojení odborných znalostí ve formě poradenství, expertiz a koncepcí. Město Bayreuth proto pokračovalo ve spolupráci s expertem z projektu CLARA II, Ústavem pro plánování regionální a dálkové dopravy (Institut für Regional- und Fernverkehrsplanung (iRFP) v Drážďanech. Rovněž město Cheb získalo odborné informace od Západočeské univerzity v Plzni, její pobočky v Chebu a Regionální rozvojové agentury v Plzni.

Workshop dne 26. 6. 2019 v Marktredwitz - prohlídka informačního pracoviště společnosti DB Netz k modernizaci železnice v severovýchodním Bavorsku na nádraží v Marktredwitz.

Výsledky projektu (příklady)

Organizace jízdních řádů

Jako příklad spolupráce může být uveden hlavní cíl, kterým je průběžná doprava mezi Prahou a Norimberkem elektrickými drážními vozidly s naklápačím skříní a s dobou jízdy zhruba 3 1/2 hodiny. Do doby dořešení chybějících plně elektrifikovaných úseků na bavorské straně je snahou dosáhnout spojení s přestupem na elektrické vozy s naklápačím skříní a dobou jízdy kolem 4 hodin. Dále by mělo dojít k zahuštění a propojení taktových systémů tak, aby bylo možné nasadit i průběžné soupravy z Norimberka / Marktredwitz až do Karlových Varů a Ústí nad Labem. Dalším výsledkem projektu CLARA 3 je materiál s požadavky Karlovarského kraje v oblasti přeshraniční kolejové dopravy.

Dalším výsledkem CLARA 3 je studie města Cheb o přeshraniční železniční dopravě.

Elektrifikace úseku (Cheb -) Schirnding - Norimberk

V rámci řešení chybějícího elektrifikovaného úseku je nutno překonat další a rozhodující výzvu. Tou je v roce 2020 „parlamentní projednání“ výsledků projektové přípravy s variantním řešením výstavby. Otázka, zda a případně jak bude modernizace a elektrifikace probíhat, tedy leží na Spolkovém sněmu.

V rámci projektu CLARA 3 proto byli poslanci z dotčených regionů informováni o postupu a požadavcích na elektrifikaci a prostřednictvím jednání a místních setkání do aktivit přímo zapojeni. Mimořádnou pozornost je třeba věnovat prognóze počtu vlakových souprav a nákladným opatřením v souvislosti s budováním tunelů a mostů. Pokud by se počty vlakových souprav a tím i využití elektrifikace snížily a náklady na modernizaci se výrazně zvýšily, nežli bylo dosud kalkulováno, hrozí nebezpečí, že se poměr užitku a nákladů dostane pod úroveň nákladové efektivity 1.

Návrhy do budoucna a udržitelnost projektu

Ohledně elektrifikace je třeba kriticky poznamenat, že by za žádných okolností neměl být rozvoj této pro evropské sjednocení ústřední a důležité tratě ohrožen. Tento chybějící úsek je jako součást transevropské železniční sítě předpokladem konkurenceschopnosti železniční dopravy na ose východ-západ a pro přesun dopravy ze silnic na koleje. Bez této výkonné tratě pro osobní a nákladní dopravu budou dálnice ještě více přetíženy, s významnými dopady pro tranzitní regiony a národní ekonomiky.

Pro prosazení a monitoring elektrifikace je pokračování přeshraniční spolupráce nezbytné a bude o ní s partnery usilováno v rámci projektu CLARA 4. To samé platí pro optimalizaci jízdních řádů. Ve hře by mohly být i společné aktivity týkající se marketingu vlakové dopravy

■ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Okresní úřad Vogtlandkreis (PP2)

Kontaktní osoba:
Dr. Tobias POHL

+49 (0) 3741-300 2100
pohl.tobias@vogtlandkreis.de

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Vláda Horní Franky (PP4)

Kontaktní osoba:
Dr. Manfred SCHEIDLER

+49 (0) 921 604-1562
mandred.scheidler@reg-ofr.bayern.de

Proč jsme se zabývali tématem ochrany životního prostředí?

Příroda a životní prostředí představují v pohraničí zásadní, spolu související prvky. Stanoviště mnoha živočišných druhů se rozprostírá na obou stranách hranice. Také výzvy a problémy v oblasti ochrany přírody a ochrany druhů živočichů a rostlin se nezastaví před hranicemi regionů či států. Hranice překračující problémy týkající se ochrany přírody lze řešit pouze společně.

Nadřazeným cílem je zachování přirozených stanovišť, podpora druhové rozmanitosti a rozvoj evropské soustavy chráněných území NATURA 2000. V rámci projektu CLARA 3 byla prioritně řešena tato témata:

- opatření v oblasti druhové ochrany,
- management území soustavy NATURA 2000,
- možné přístupy k problémovým druhům živočichů,
- boj proti invazivním druhům rostlin

Podstatným cílem byla výměna zkušeností v rámci workshopů a jedné exkurze, jejichž účelem bylo vypracování doporučení a akčních plánů pro budoucí aktivity a úkoly orgánů ochrany přírody a dotčených orgánů veřejné správy.

S kým jsme se setkali?

V Karlových Varech se uskutečnil workshop věnovaný tématu „invazivní druhy rostlin“. Dva workshopy proběhly v Bayreuthu, a to na témata „opatření k ochraně druhů“ a „problematické druhy“. Exkurze do Smrčin (Fichtelgebirge) přinesla příklady dobré praxe v oblasti managementu území soustavy NATURA 2000 (Fichtelgebirge). Zúčastnili se jí především zástupci českých, bavorských a saských orgánů ochrany přírody spolu s odborníky z oblasti vodního hospodářství a správy přírodních parků.

Výsledky projektu

Opatření v oblasti druhové ochrany

Byly představeny některé z projektů na pomoc vybraným rostlinným a živočišným druhům v pohraničí. Některá opatření jsou již realizována, jako například opatření na ochranu perlorodky, hnědáka chrastavcového nebo netopýrů. Úspěšné projekty, jako například projekt na podporu Arniky (prhy léčivé), ukazují na možnosti jejich prosazení i v jiných regionech.

Management území soustavy NATURA 2000

Během exkurze ve Smrčinách (Fichtelgebirge) bylo možné shlédnout opatření týkající se managementu území NATURA 2000. Zároveň byly prezentovány zkušenosti s monitoringem území NATURA 2000 v Karlovarském kraji. Tyto informace mohou v budoucnu sloužit jako důležitý podklad pro management evropských chráněných území.

Přístupy k problémovým druhům živočichů

Některé druhy, jako jsou bobr, vydra nebo kormorán, mohou být příčinou významných konfliktů například v hospodaření na rybnících. Různé zkušenosti v pohraničním regionu mohou posloužit jako základ budoucího managementu chráněných druhů. V budoucnu budou projednány případné problémy na hraničních tocích. Stejně tak budou orgány ochrany přírody sousedního regionu včas informovány o výskytu rysa nebo vlka v pohraničí, aby mohly přijmout případná preventivní opatření.

Boj proti výskytu invazivních druhů rostlin v Karlovarském kraji

Na workshopu v Karlových Varech byl představen projekt na potírání invazivních druhů rostlin. Zkušenosti získané v Karlovarském kraji spolu s informačním systémem Heracleum mohou sloužit jako základna pro potlačování invazivních druhů v ostatních regionech.

Pilotní projekt „Hraniční rybníky u Schirndingu“

Pro rybníky a mokřady podél státní hranice u Schirndingu byla zpracována koncepce rozvoje těchto cenných stanovišť. Realizace této koncepce by měla proběhnout v příštích letech.

Návrhy do budoucna a udržitelnost projektu

Poznatky a zkušenosti k jednotlivým tématům ochrany přírody se stanou součástí praxe orgánů ochrany přírody. Kontakty, které byly v rámci projektu Clara 3 prohloubeny, usnadní budoucí realizaci a koordinaci přeshraničních projektů a otázek. Konkrétní přeshraniční projekty se již připravují. Základem budoucí spolupráce je vzájemná výměna informací. Bylo by žádoucí, aby se i v budoucnosti mohla konat pravidelná pracovní setkání, jako v rámci projektu Clara 3.

MODERNÍ VEŘEJNÁ SPRÁVA A INFORMAČNÍ SYSTÉMY

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Okresní úřad Vogtlandkreis (PP2)

Kontaktní osoba:
Uwe LANG

+49 (0) 3741-300 2400
lang.uwe@vogtlandkreis.de

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Zemský okres Hof (PP7)

Kontaktní osoba:
Hermann SEIFERTH

+49 (0) 9281 57-299
Hermann.Seifert@landkreis-hof.de

Proč jsme se tématem moderní veřejné správy zabývali?

Pozitivní zkušenosti z projektu CLARA 2 vedly ke snaze o pokračování společného vývoje v oblasti GIS (geografických informačních systémů). Hlavním cílem tohoto projektu byla především výměna geograifckých dat prostřednictvím datových služeb, ale i investice do potřebného hardwarového a softwarového vybavení. Zapojení okresů Hof a Wunsiedel v bavorském projektu umožnilo širší možnosti výměny dat a zkušeností. Dalším cílem bylo rozšíření databáze akcí okresu Vogtlandkreis o území Karlovarského kraje.

S kým jsme se setkali?

K tématu „Moderní veřejná správa“ se setkali a jednali zástupci Krajského úřadu Karlovarského kraje, Euregia Egrensis, vlády Horních Franků a okresu Hof, okresu Vogtlandkreises a okresu Wunsiedel v rámci šesti workshopů.

Zasedání se konala v Hofu, Karlových Varech, Plavně (Plauen), Skalné a ve Wun-

siedelu. Kromě osob zodpovědných za realizaci projektu se těchto jednání zúčastnili spolupracovníci a spolupracovnice příslušných partnerů projektu z oblastí GIS a informačních technologií.

Výsledky projektu

V okrese Vogtlandkreis byly během prvního roku projektu realizovány investice do serverů. Partnerům projektu byly představeny plány k aktualizaci databáze/kalendáře akcí, včetně vícejazyčného provedení. Společně byly prodiskutovány možnosti výměny dat, požadavky a možnosti proveditelnosti.

Během prvního roku projektu se také uskutečnilo zadávací řízení na geoportál okresů Hof a Wunsiedel im Fichtelgebirge. Nejprve byly odsouhlaseny společné cíle a stanoveny priority. Pro účely projektu CLARA 3 bylo povinným kritériem uživatelské rozhraní s češtinou jako druhým jazykem.

Během druhého roku projektu investoval okres Vogtlandkreis do aktuální verze softwaru Cardo, který je základem pro vícejazyčný geoportál.

Okresům Hof a Wunsiedel im Fichtelgebirge byl zpočátku poskytnut společný geoportál. Poté byly vytvořeny pro oba okresy samostatné portály. Následovně byly vyvinuty mechanismy pro bezpečný převod dat ze společného geoportálu do obou podřízených úrovní. Tato práce byla zásadní pro naplnění geoportálů základní sadou dat.

Společně byla zrealizována první napojení datových služeb.

Během posledního roku realizace projektu bylo v okrese Vogtlandkreis úspěšně dokončeno přeprogramování databáze akcí. Ta byla představena účastníkům projektu a zástupcům Karlovarského kraje v obci Skalná. Jako první byla k databázi napojena obec Skalná. Svůj zájem o využití dala najevo i obec Luby.

V důsledku GDPR se rychle ukázalo, že práce s daty je nutno co nejvíce automatizovat a podle možností externalizovat. Z tohoto důvodu bylo vytvořeno k softwarovému systému rozhraní, které tuto práci s daty umožní. Jednou zadané údaje mohou být příslušnou institucí pohodlně aktualizovány. Kromě toho lze integrovat standardizované geoslužby. Jako prototyp již byly zahrnuty první údaje od partnerů projektu. Tato část by měla být do budoucna dále rozvíjena.

Je tedy zřejmé, že veškeré cíle, stanovené při zahájení projektu, byly splněny.

Návrhy do budoucna a udržitelnost projektu

Udržitelnost projektu je zajištěna pokračováním započaté spolupráce. Bude pokračovat a dále se rozšiřovat výměna dat prostřednictvím datových služeb. Stejně tak bude probíhat další výměna zkušeností mezi partnery projektu k jednotlivým odborným tématům.

Nový software databáze akcí bude v následujících letech využíván dalšími obcemi Karlovarského kraje.

Pokud budou v novém programovém období nastaveny vyhovující rámcové podmínky, bylo by žádoucí realizovat v oblasti moderní veřejné správy projekt CLARA4, protože existují i další technické oblasti, které by bylo možné řešit společně. Digitalizace veřejné správy právě začala.

■ VZDĚLÁVÁNÍ MLADÝCH A SOCIÁLNÍ OBLAST

ZODPOVĚDNÝ KOOPERAČNÍ PARTNER:
Euregio Egrensis AG
Sachsen/Thüringen e. V. (PP3)

Kontaktní osoba:
Steffen SCHÖNICKE

 +49 (0) 3741-128 6461

 steffen.schoenicke@euregioegrensis.de

Proč jsme se tématem vzdělávání mladých a sociální oblastí zabývali?

V rámci předchozího projektu CLARA2 bylo v rámci tematické oblasti „Lidské zdroje a vzdělání“ řešeno téma školních partnerství, přeshraniční trh práce a „Prevence drog a násilí“. V projektu CLARA3 byly formulovány trochu jiné priority a odpovídajícím způsobem přejmenovány tematické oblasti.

Již několik let je známá „Jazyková ofenzíva“ Euregia Egrensis. Euregio Egrensis organizuje jazykové animace v mateřských a základních školách, probíhá výměna zkušeností pro vedoucí kurzů češtiny. Rovněž letní soustředění mládeže Euregio Egrensis a organizace česko-bavorského školního roku podporuje poznávání jazyka sousedů. V našem pohraničí zatím jazyková bariéra ještě nezmizela. Tento problém lze natrvalo vyřešit tím, že se s jazykem sousedů seznámí již děti. Do nabídky výuky jazyka sousedů by tak měly být zapojeny především velmi mladé generace. V přípravných jednáních k projektu Clara3 byl proto formulován požadavek, věnovat se především tématu prosítování zprostředkování jazyka v mateřských a základních školách.

V rámci pokračování řady workshopů a konferencí z projektu CLARA 2 bylo na úrovni orgánů veřejné správy řešeno také téma užívání drog, především módní drogy pervitinu, prosítování aktérů by mělo probíhat dále prostřednictvím výměny zkušeností.

Jako nový, důležitý bod bylo zahrnuto rovněž téma profesní vzdělávání v pohraničí. Jedná se především o nedostatek pracovních sil a otázku, jak je možno tento problém případně společně řešit.

Na konci projektu bylo realizováno ještě jedno síťové setkání v sociální oblasti na téma spolupráce horských služeb, protože zde existuje odpovídající potřeba tento bod do programu dodatečně zahrnout.

S kým jsme se setkali?

Euregio Egrensis jako síťová organizace spolupracuje s velmi širokým spektrem partnerů ze všech oblastí veřejné správy a společnosti. V rámci příslušných setkání tak lze kromě partnerů projektu CLARA3 využít rovněž řadu kontaktů na členy Euregia Egrensis, případně na další partnery z oblastí administrativy nebo neziskového sektoru a spolků a dalších organizací.

Okruh účastníků sahal například od zástupců mateřských škol, škol a školských úřadů, okresů a obcí, regionálních vlád a krajského úřadu; od organizací z oblastí sociální a terapeutické až po pracovníky zdravotnictví ze všech čtyřech zúčastněných zemí, Česka, Sasko, Durynsko a Bavorsko a zástupce policie a protidrogové prevence.

Výsledky projektu

Díky vysokému počtu účastníků workshopů mohla proběhnout výměna zkušeností na širokém základě. Byly navázány kontakty, které lze nyní využít v každodenní přeshraniční práci. Velkou předností je skutečnost, že tyto akce byly obohaceny účastí osob ze všech tří pracovních sdružení Euregia Egrensis.

V oblasti jazykové ofenzivy vznikla přeshraniční síť mateřských škol za účasti mateřských škol, které se tématem intenzivní výuky jazyka sousedů zabývají a které již přeshraniční partnerství delší dobu mají. To celé je podporováno Euregiem Egrensis a Saským zemským úřadem pro ranou výuku jazyka sousedů. V budoucnosti se uskuteční další setkání, má dojít k intenzifikaci

výměny zkušeností a vypracovány, odzkoušeny a rozvíjeny koncepce stálé výuky dětí v mateřských školách v oblasti jazyka sousedů.

Akce, věnovaná tématu Profesní vzdělávání a nedostatek kvalifikovaných pracovních sil přinesla poznatek, že problémy v regionu jsou na obou stranách relativně podobné. Na jednu stranu zde existují kvalitní instituce pro profesní vzdělávání, na stranu druhou se mnoho mladých lidí rozhodne pro studium, přestože v průmyslu a v řemeslech jsou poptávány spíše učební obory. Z důvodů jazykové bariéry a dosud stále ještě rozdílných systémů vzdělávání jsou ve velmi malé míře vzdělávací instituce využívány přeshraničně. Mezi některými účastníky workshopů byla dohodnuta další setkání za účelem vývoje společných budoucích námětů na společné projekty.

V rámci workshopu na téma protidrogová prevence bylo možno prohloubit komunikaci k aktuálnímu stavu mezi policejními orgány, poradenskými protidrogovými místy a veřejnou správou. Intenzivně bylo diskutováno především téma primární prevence a spolupráce v této oblasti. Český projekt z oblasti prevence „Revolution Train“ vyvolal v pohraničí velkou pozornost a stal se impulsem pro různé další česko-německé projekty, tedy setkání, která byla zčásti realizována jako další dílčí projekty.

Návrhy do budoucna a udržitelnost projektu

Díky mnoha nově navázaným kontaktům a intenzivní komunikaci účastníků projektu je zajištěna udržitelnost projektu. Výsledky projektu budou využity a dále rozvíjeny v rámci dalších setkání, v rámci každodenní práce Euregia Egrensis a v rámci vzniklých projektů.

Práce v oblasti mládeže, vzdělávání a sociálních věcí tak v sobě zahrnuje i nadále významný potenciál pro spolupráci. Tyto výstupy a další aktuální události mohou kdykoli otevřít další oblasti pro případné pokračování projektu CLARA.

BUDOUCNOST A UDRŽITELNOST PROJEKTU CLARA 3

Projekt CLARA3 byl realizován v Sasku, Bavorsku a Karlovarském kraji více než 3 roky. Jednalo se o projekt neinvestiční a jeho záměrem bylo zejména setkávání, výměna zkušeností a podpora hlubší spolupráce.

Jedná se o projekt, který měl velmi široké portfolio. Počínaje cestovním ruchem, přes životní prostředí a civilní obranu, konče tématy školství, regionálního rozvoje, moderní veřejnou správou.

Tím, že se většina projektových partnerů (zejména těch, kteří řeší řízení projektu) zná osobně již delší dobu, jsou spolu všichni schopni komunikovat jak formálně, tak i neformálně. Za dobu, kdy byl tento projekt realizován (a i za roky předchozí), se od sebe všichni, na všech třech stranách hranice, mnohému naučili. S určitou nadsázkou lze říci, že v rámci intenzivní spolupráce se např. ukázalo, že větší puntíkáři mohou být někdy i Češi než Němci. A Češi zase zjistili, že i Němci se dokáží zasmát sami sobě a mají občas i černý humor.

Všeobecně lze říci, že stále je určitou bariérou jazyk. Zejména při odborných tématech bylo potřeba spoléhat se mnohdy na tlumočníky. Všichni jsme produkty našich vzdělávacích systémů a naše jazykové znalosti tomu mnohdy i odpovídají. A i jazykové vzdělávání se několikrát v rámci tohoto projektu řešilo- jak znalost/ neznalost češtiny na německé straně, tak naopak, ale i angličtina, jako komunikační jazyk Evropy, a tedy i příhraničních oblastí (zejména u velmi mladé generace).

V tomto směru bylo ale jasně patrné, že v jazykové přípravě jsou určitou výjimkou např. složky záchranného systému. Dlouhodobá spolupráce přeshraničních záchranných složek spočívá nejen v učení se vzájemných postupů při jednotlivých krizových situacích, ale jsou zároveň proškolení i v němčině. Tyto složky mají ve svých řadách specialisty nejen v rámci odbornosti krizového řízení, ale i česko německé tlumočníky, kteří se terminologicky specializují na tuto oblast.

V rámci dalších oblastí, které se v projektu řeší, si realizátoři projektu mnohokrát ověřili, že na každé straně hranice jsou v některých oblastech lepší/horší, někde volí odlišné metody, někde si obtížně rozumíme- ale nikoli díky jazykové bariéře, ale např. díky jiné legislativě. Dlouhodobě je zřejmé, že např. v tématu územního plánování - zejména geografických informačních systémů (GIS), jsou příhraniční české regiony dále než saské. Na druhou stranu, např. model prostorového plánování, který je praktikován na saské straně, je pro českou stranu v mnohém poučný a následováníhodný; v ČR je totiž územní a strategické plánování oddělené, a pouze osvětlené instituce (jako např. Karlovarský kraj) se snaží tyto aktivity, dle německého modelu propojovat a i nazývat společným názvem „prostorové plánování“.

Je ale třeba říci, že na obou stranách hranice se v rámci projektů kofinancovaných z Operačních programů přeshraniční spolupráce, potýkají všichni realizátoři s výraznou byrokracií, v jednotlivých letech a oblastech, čím dál větší. To je bohužel limit, který mnohdy zamezuje věnovat více energie a práce samotným odborným aktivitám projektu.

I přes určitá omezení, daná rámcem poskytnuté dotace, je ale možné konstatovat, že za dobu realizace projektu se jasně ukázalo, že spolupráce přeshraničních institucí má nesporný význam. Setkávání v rozličných oblastech by se jistě

uskutečňovalo i bez realizace projektu podpořeného z finančních prostředků EU. Nebylo by to ale jistě setkávání tak časté a intenzivní. To, že projekty tohoto typu mají smysl, ukazuje i to, že téměř v konci projektu, jednotliví projektoví partneři jasně deklarují, že mají zájem na další spolupráci, a to jak v rámci možného dalšího projektu, tak i mimo něj. Např. v konkrétních oblastech týkajících se nejen zmíněného krizového řízení, ale i cestovního ruchu, cyklostezek, životního prostředí, dopravy apod.

Je zřejmé, že spolupráce mezi všemi třemi územími (Karlovarským krajem, Saskem a Bavorskem) by měla pokračovat ve všech oblastech rozvoje. Bude se jednat pravděpodobně o aktivity „měkkého“ charakteru, jako doposud- tedy výměna zkušeností a realizace konkrétních projektů. Zároveň bude ale kladen důraz i na rozvoj všech oblastí ve smyslu podpory nových druhů informačních technologií a komunikace, nových zdrojů energie (např. elektromobilita), další podpora spolupráce integrovaných záchranných složek v příhraničí. Toto je zřejmé například ze závěrů jednání oblasti civilní obrany, dále oblasti moderní veřejné správy a dalších.

Cíle projektu tedy byly úspěšně splněny a již nyní je velmi pravděpodobné, že se v příštích letech potkáme s projektem CLARA 4, který, jak doufáme, bude stejně úspěšný a přínosný jako CLARA 3.

